

**YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ
KANUNU, İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM
TEMEL KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU,
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ
HAKKINDA KANUN İLE 24.3.1988 TARİHLİ VE 3418 SAYILI
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BAZI KÂĞIT VE
İŞLEMLERDEN EĞİTİME KATKI PAYI ALINMASI
HAKKINDA KANUN İLE MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE
GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR
KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 10.7.2001 Sayı: 24458)

Kanun No
4702

Kabul Tarihi
29.6.2001

MADDE 1. - 4 11 1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun değişik 3 uncu maddesinin değişik (c) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (u) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (v) bendi eklenmiştir

Yükseköğretim Kurumları Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır

v) Meslekî ve Teknik Eğitim Bölgesi Bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilmiş meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından oluşan eğitim bölgesidir

MADDE 2. - 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesine mulga (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (d), (e) ve (f) bentleri eklenmiştir

d) Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca tespit edilen uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan öğrenciler, ödül kazandıkları alanlarda Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca müştereken belirlenecek yükseköğretim kurumlarından seçtiklerine sınavsız girerler

e) Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi meslekî ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilebilirler. Sınavsız olarak meslek yüksekokullarına devam ederek mezun olan öğrencilerin yüzde onundan az olmamak üzere ayrılacak kontenjanlara göre alanlarındaki lisans programlarına dikey geçiş yapmaları sağlanır. Bununla ilgili esas ve usuller, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile çıkartılacak yönetmelikte belirlenir.

f) Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından herhangi birini bitirip de meslekî ve teknik eğitim bölgeleri kapsamı dışındaki bir yükseköğretim programına girmek isteyen öğrenciler, üniversite giriş sınavlarına başvurabilirler.

MADDE 3. - 2547 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 2. - Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla malî ve idarî hususlar dışında akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurabilir. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslekî ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır.

MADDE 4. - 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 24. - Meslekî ve teknik eğitim bölgesinde, çağdaş bilim ve teknolojideki değişme ve gelişmelere uygun olarak ekonominin gereksinim duyduğu alanlarda yüksek nitelikli iş gücü yetiştirmek üzere, bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumları, öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilir. Her ilde en az bir meslekî ve teknik eğitim bölgesi kurulabilir.

Meslekî ve teknik eğitim bölgelerinde bulunan meslek yüksekokulu veya okulları ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumları, ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları arasındaki işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasına ve yürütülmesine ilişkin esas ve usuller, Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.

Meslekî ve teknik eğitim bölgesi içindeki meslek yüksekokulu öğrencilerinin iş yerlerindeki eğitim, uygulama ve stajlarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulunca çıkartılacak yönetmelikle belirlenir.

Meslekî ve teknik eğitim bölgeleri içindeki meslekî ve teknik orta öğretim kurumları ile diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda görevli olup da meslek yüksekokullarındaki ders ve uygulamalarda görevlendirilen öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli öğretmenlere 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda belirtilen miktarda saat başına ders ücreti ödenir.

MADDE 5. - 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 2. - Bu Kanun, Meslekî Eğitim Kurulunun belirleyeceği mesleklerde, kamu ve özel sektöre ait kurum, kuruluş ve iş yerleri ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarındaki eğitim ve öğretimi kapsar.

MADDE 6. - 3308 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (d), (g) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (j), (k), (l), (m), (n) ve (o) bentleri eklenmiştir.

d) “Öğrenci”, işletmelerde, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında örgün eğitim görenleri;

g) “Usta Öğretici”, ustalık yeterliğini kazanmış; aday çırak, çırak, kalfa ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, meslekî eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan kişiyi;

h) “İşletmelerde Meslekî Eğitim”, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletme ve kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitim uygulamalarını;

j) “Meslekî ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları”, meslekî ve teknik eğitim alanında, diplomaya götüren orta öğretim kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim-öğretim kurumlarını;

k) “Personel”, kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerinde maaş ya da ücret karşılığında çalışan kadrolu veya sözleşmeli elemanlar ile işçileri;

l) “İşletme”, mal ve hizmet üreten kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerini;

m) “Eğitici Personel”, meslekî yeterliğe sahip, öğrencilerin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, iş pedagojisi eğitimi almış, meslekî eğitim yöntem ve tekniklerini bilen ve uygulayan veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında atölye, laboratuvar, meslek dersleri öğretmenliği yapabilme yetkisine sahip kişiyi;

n) “Meslek Alanı”, ortak özelliklere sahip birden fazla meslek dalını içeren; bilgi, beceri, tutum, davranış ve istihdam olanağı sağlayan alanı;

o) “Meslek Dalı”, bir meslek alanı içinde yer alan ve belirli konularda uzmanlaşmaya yönelik bilgi, beceri, tutum, davranış gerektiren ve istihdam olanağı sağlayan iş kollarından her birini;

MADDE 7. – 3308 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 4. – Meslekî ve teknik eğitim programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak meslekî eğitimin; plânlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi konularında kararlar almak ve Bakanlığa görüş bildirmek üzere, Bakanlıkta Meslekî Eğitim Kurulu kurulur. Bu Kurulun kararları Bakanlık ve ilgili meslek kuruluşlarınca yürütülür.

Meslekî Eğitim Kurulu, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında;

- a) Bakanlığın meslekî eğitimle görevli Müsteşar yardımcıları,
 - b) İçişleri Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - c) Maliye Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - d) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - e) Sağlık Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - f) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - g) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - h) Turizm Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,
 - i) Devlet Planlama Teşkilâtı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü,
 - j) Bakanlığın, meslekî eğitim ile ilgili genel müdürleri,
 - k) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,
 - l) Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi,
 - m) En çok işvereni temsil eden İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,
 - n) En çok işçiyi temsil eden İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,
 - o) Bankalar Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi,
 - p) Meslekî eğitim alanında görevlendirilecek Yükseköğretim Kurulu temsilcisi,
 - r) Türkiye Serbest Muhasebeciler, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler ve Yeminli Malî Müşavirleri Odaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisinden,
- Oluşur.

Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda, Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına ilgili kurum temsilcilerini de davet eder.

Millî Eğitim Bakanı, gerekli gördüğü durumlarda Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına başkanlık eder. Meslekî Eğitim Kurulunun sekretarya hizmetleri Bakanlıkça yürütülür. Meslekî Eğitim Kurulunun toplantı ve çalışma esasları yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 8. – 3308 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 6. – Bu Kanun kapsamında meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak meslekî eğitimin plânlanması, geliştirilmesi, değerlendirilmesi konularında karar almak ve valiliğe görüş ve tavsiyelerde bulunmak üzere illerde il meslekî eğitim kurulu kurulur.

İl meslekî eğitim kurulu, il millî eğitim müdürünün başkanlığında;

a) Belediye başkanı veya temsilcisi (Büyük şehirlerde vali tarafından belirlenecek belediye başkanı veya temsilcisi),

b) İl sağlık müdürü veya temsilcisi,

c) İl sanayi ve ticaret müdürü,

d) Esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı veya temsilcisi ile meslekî eğitimin yapıldığı mesleklerle ilgili oda yöneticileri arasından Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanlığınca seçilecek üç üye,

e) İl ticaret odası başkanı veya temsilcisi,

f) İl sanayi odası başkanı veya temsilcisi,

g) Sanayi ve ticaret odalarının ayrı ayrı kurulmadığı yerlerde, il sanayi ve ticaret odası başkanı veya temsilcisi,

h) İlin, meslekî eğitimden sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı,

i) Kurulun sekreteryaya görevini yürüten okul müdürü,

j) İlde faaliyet gösteren meslekî ve teknik eğitim okullarından ve kurumlarından birer yönetici,

k) En fazla işçiyi temsil eden konfederasyonun o il için göstereceği işçi sendikaları temsilcisi,

l) Defterdar veya temsilcisi,

m) Türkiye İş Kurumu il müdürü veya temsilcisi,

n) Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı sigorta müdürü veya temsilcisi,

o) En fazla işvereni temsil eden konfederasyonun, o il için göstereceği işveren sendikaları temsilcisinden,

Oluşur.

İl meslekî eğitim kurulu toplantılarına, gerekirse başkanın isteği üzerine ilgili kurum temsilcileri de davet edilir.

İl meslekî eğitim kurulu toplantı ve çalışma esasları yönetmelikle belirlenir.

İl meslekî eğitim kurulunun kararları valinin onayı ile uygulanır. Vali, gerekli gördüğü hallerde il meslekî eğitim kuruluna başkanlık eder.

MADDE 9. - 3308 sayılı Kanunun değişik 10 uncu maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Ancak, ondokuz yaşından gün almış olanlardan daha önce çıraklık eğitiminden geçmemiş olanlar, yaşlarına ve eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek meslekî eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.

MADDE 10. - 3308 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aday çırak veya çıraklar, mesleğin özelliklerine göre haftada sekiz saatten az olmamak üzere genel ve meslekî eğitim görürler. Bu eğitime katılmaları için aday çırak ve çırak öğrencilere ücretli izin verilir. Mevsime göre özellik arz eden mesleklerde teorik ve pratik eğitim belirli aylarda bloklaştırılmış olarak yapılabilir.

Aday çırak ve çıraklar, pratik eğitimlerini iş yerlerinde, iş yerindeki eksik kalan pratik eğitimleri ile teorik eğitimlerini meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya Bakanlıkça uygun görülen iş yerlerinin eğitim birimlerinde yapar. Teorik ve pratik eğitim birbirlerini tamamlayacak şekilde plânlanır ve yürütülür.

MADDE 11. - 3308 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Kanun kapsamında bulunan il ve mesleklerde faaliyet gösteren iş yerleri, Bakanlıkça tespit edilecek illerde ve meslek dallarında ondokuz yaşından gün almamış kişileri çıraklık sözleşmesi yapmadan çalıştıramazlar. Meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarının örgün eğitim programlarından mezun olanlar ve kalfalık belgesi sahipleri bu hükmün dışında tutulur.

Bu Kanunun uygulandığı yer ve meslek dallarında 818 sayılı Borçlar Kanununun çıraklık sözleşmesine dair hükümleri ile onsekiz yaşını doldurduktan sonra sözleşmesi devam eden çıraklar hakkında 1475 sayılı İş Kanununun, İşçi Sağlığı ve Güvenliği başlıklı beşinci bölümünde yer alan hükümleri dışındaki hükümler uygulanmaz.

MADDE 12. - 3308 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Meslekler itibarıyla çıraklık eğitimine girişte aranan eğitim düzeyi ve çıraklık süresi ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak Bakanlıkça en az iki, en çok dört yıl olarak belirlenir. Bu süre kesintisiz olarak devam eder. Yıllık izin dışındaki iki aydan fazla devamsızlıklar çıraklık süresine eklenir.

Lise ve daha üst düzeyde genel eğitimden sonra çıraklık eğitimine başlayanlar için eğitim süresi, mesleklerindeki çıraklık eğitimi süresinin yarısına kadar kısaltılabilir. Bu sürenin ne kadar kısaltılabileceği, ilgili meslek kuruluşunun teklifi ve Meslekî Eğitim Kurulunun uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Ayrıca, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında uygulanan örgün eğitim programlarının herhangi bir kademesinden ayrılanlar ile yaygın eğitim programlarını tamamlayarak belge veya sertifika alanlardan, kendi alanlarında çıraklık eğitimine başlayanlar için çıraklık eğitim süresi daha önce aldığı meslekî eğitim programının içeriği ile devam edeceği çıraklık eğitimi programının içeriği değerlendirilerek Bakanlıkça belirlenir.

MADDE 13. - 3308 sayılı Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 18. - Yirmi ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az, yüzde onundan fazla olmamak üzere meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerine beceri eğitimi yaptırır. Öğrenci sayısının tespitinde kesirler tama iblağ olunur.

Deprem, sel ve yangın gibi tabii afetler sonucu yörede faal durumda kalan işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, bu işletmeler için yukarıda belirtilen oranlar, il meslekî eğitim kurulunun teklifi ve Bakanlığın onayı ile değiştirilebilir.

Meslekî eğitim kapsamına alınıp alınmadığına bakılmaksızın yirmiden az personel çalıştıran işletmeler de meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerine bu Kanunun ilgili hükümlerine göre beceri eğitimi yaptırabilirler.

Vardiya usulü veya mevsimlik olarak faaliyet gösteren işletmelerde eğitim göreceğ öğrenci sayısının tespitinde gündüz vardiyasında veya faaliyet gösterdiği mevsimde çalışan personel sayısı esas alınır.

Bu Kanun kapsamına giren illerde yirmi ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince her yıl şubat ayı içerisinde il meslekî eğitim kuruluna bildirilir. Beceri eğitimi yaptıracak Türk Silâhlı Kuvvetlerine bağlı işletmeler, Bakanlık ve Millî Savunma Bakanlığınca birlikte belirlenir.

İşletmelerdeki personel sayısının tespitinde her yılın ocak ayı, yaz mevsiminde faaliyet gösteren işletmelerde temmuz ayı esas alınır. Beceri eğitimi uygulamasına da öğretim yılı başında başlanır.

İşletmelerde meslekî eğitim uygulaması kapsamına alınacak iller ve meslekler, Meslekî Eğitim Kurulunun görüşü doğrultusunda Bakanlıkça tespit edilir.

Bu madde kapsamında on ve daha fazla öğrenciye beceri eğitimi yaptıracak işletmeler bu amaçla bir eğitim birimi kurar. Bu birimde, yapılan eğitim için alanında ustalık yeterliğine sahip ve iş pedagojisi eğitimi almış usta öğretici veya eğitici personel görevlendirilir.

MADDE 14. – 3308 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. – İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin teorik eğitimi, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletmelerin eğitim birimlerinde yapılır. Çalışma saatleri içinde yapılacak teorik eğitim haftada oniki saatten az olamaz. Bu eğitim yoğunlaştırılmak suretiyle de yapılabilir. Teorik eğitim günlerinde öğrenciler ücretli izinli sayılır.

Meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında ve işletmelerde yapılan meslekî eğitime ilişkin esas ve usuller ile sınavların yapılış şekilleri, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 15. – 3308 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İşletmelerde grev ve lokavt uygulaması, deprem, yangın ve sel gibi afetler olması halinde meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencileri eğitimlerini kendi meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında sürdürür.

MADDE 16. – 3308 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Kalfaların, ustalık sınavlarına girebilmesi için mesleklerin özelliğine göre Bakanlıkça belirlenecek süre kadar çalışmış ve ustalık eğitimi kurslarını başarı ile tamamlamış olmaları gerekir.

MADDE 17. – 3308 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 29. – En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanlar, Bakanlıkça düzenlenen ustalık eğitimi kurslarına katılabilecekleri gibi doğrudan da ustalık sınavlarına girebilir.

Bu kursların kapsam ve süreleri ile sınavların esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Ustalık unvanının kullanılmadığı mesleklerde çalışanlara, ustalık belgesinin hak, yetki ve sorumluluklarını taşıyan belge aynı esaslara göre verilir.

Meslekî ve teknik orta öğretim kurumu veya meslekî ve teknik eğitim merkezi mezunlarından, alanlarında Bakanlığa bağlı iki yıllık bir yaygın eğitim kurumundan belge alanlara doğrudan ustalık belgesi verilir.

MADDE 18. – 3308 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 30. – Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir.

Bu Kanun kapsamına alınan il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır.

Bu işyerlerinde alanında meslekî eğitim almış olanlar istihdam edilir. İstihdam edilenlerin almaları gereken eğitimin seviyesi, türü ile halen çalışanların durumu Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşyeri sahipleri veya o işyerinde çalışan ustalık belgesi sahipleri, ustalık belgelerini işyerlerine asar.

Ustalık belgesi sahibi olanlar bu haklarını onsekiz yaşını tamamlayana kadar kullanamaz.

Teknik lise mezunları veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarının dört yıllık eğitim programlarından mezun olanlara, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan, mesleklerinde bağımsız İşyeri Açma Belgesi verilir.

MADDE 19. – 3308 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 35. – Kapsamı, şartları ve süresi Bakanlıkça belirlenecek telâfi eğitimine katılan ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavlarda başarılı olan kalfa, usta ve genel lise mezunlarına, bitirdikleri meslek alanının diploması verilir.

Yabancı ülkelerden ve ülkemizdeki meslekî eğitim kuruluşlarından, Bakanlığa bağlı meslekî ve teknik eğitim okulu ve kurumlari ile denkliği Bakanlıkça kabul edilen diğer bakanlıklara bağlı okul ve kurumlardan alınmış sertifikalar ve belgeler; ıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimine geçişte değerlendirilir.

Denlikle ilgili esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 20. – 3308 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrası ile dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday ırac, ırac ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan meslekî eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır.

a) 9, 10, 25, 26 ve 28 inci maddelerine aykırı davrananlara asgarî ücretin bir aylık tutarı kadar,

b) 12, 13, 14, 15, 17, 20, 22 ve 30 uncu maddelerine aykırı davrananlar ile sözleşmeyi tek taraflı ve haksız olarak fesheden işletmelere asgarî ücretin bir aylık tutarının üçte ikisi kadar,

MADDE 21. – 3308 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

Meslekî ve teknik eğitim merkezlerinin kuruluşu

EK MADDE 1. – Öncelikle, Bakanlıkça belirlenecek küçük yerleşim birimlerinde olmak üzere, meslekî ve teknik eğitim merkezleri kurulur. Bu merkezlerde, meslekî ve teknik eğitim alanında orta öğretim diploması, sertifika ve belge veren programlar uygulanır.

Meslekî ve teknik eğitim merkezlerinin kurulmasına, eğitim, öğretim, yönetim ve üretim ile ilgili her türlü iş ve işlemlere ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 22. – 3308 sayılı “Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununun” adı “Meslekî Eğitim Kanunu”, bu Kanunda geçen “Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı” ibaresi, “Millî Eğitim Bakanlığı”; “İl Millî Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü” ibaresi, “İl Millî Eğitim Müdürlüğü”; “Çıraklık ve Meslek Eğitimi” ibaresi, “Meslekî Eğitim”; “Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kurulu” ibaresi “Meslekî Eğitim Kurulu”, “İl Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kurulu” ibaresi “İl Meslekî Eğitim Kurulu”, “işçi” ibaresi “personel”, “İmtihan” ibaresi “sınav”, “Çıraklık Eğitimi Merkezi” ibaresi “Meslekî Eğitim Merkezi”, “Çıraklık ve Meslekî Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu” ibaresi “Meslekî Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu” ve “50 ve daha fazla işçi” ibaresi “yirmi ve daha fazla personel” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 23. – 3308 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. – Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununun çıraklık eğitimi uygulama kapsamındaki mesleklerde ustalık belgesi sahibi olmadığı halde işyeri açmış olanlara, kapsam ve süresi ilgili meslek kuruluşlarının görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenecek telâfi eğitimine katılmaları ve bu eğitim sonundaki sınavlarda başarılı olmaları halinde doğrudan ustalık belgesi verilir. Bu gibilere telâfi eğitimini tamamlamaları için beş yıl süre tanınır.

Çalıştığı meslek dalı çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınmadan önce meslek odalarınca mevzuatına uygun olarak verilmiş kalfalık ve ustalık belgeleri, mesleğin o ilde kapsama alınmasından sonra Bakanlıkça yeni belgeler ile doğrudan değiştirilir.

GEÇİCİ MADDE 10. – Bu Kanun kapsamı dışındaki mesleklerde, meslekî belgelerin verilmesi işlemi, o meslek kapsama alınıncaya kadar ilgili meslek kuruluşlarınca mevzuat doğrultusunda yapılır.

MADDE 24. – 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin değişik (A) fıkrası ile (B) fıkrasının birinci paragrafı ve (C) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim ile ortaöğretim giderlerinde kullanılmak üzere, 31.12.2010 tarihine kadar aşağıda belirtilen işlemler ve kağıtlar için eğitim katkı payı ödenir.

B) 31.12.2010 tarihine kadar 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmü yerine aşağıdaki hüküm uygulanır.

C) Bu maddenin (A) fıkrasına göre tahsil edilen pay ve gelirlerin tamamı yılı Bütçe Kanununun (B) işaretli cetveline özel gelir, sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim ve ortaöğretim giderlerini karşılamak üzere (A) işaretli cetvelinde Milli Eğitim Bakanlığının bütçesinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye, (B) fıkrasına göre tahsil edilen pay ve gelirlerin tamamını 3418 sayılı Kanunun 39 uncu maddesindeki hasılat paylaşım esasları dikkate alınarak Başbakanlık, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı bütçelerine bakanlıklarca belirlenecek veya yeniden açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 25. – 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (C), (D), (E), (F) ve (G) fıkralarında yer alan “sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim” ibaresi “sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim ve orta öğretim” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 26. – 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Genel liseler, anadolu liseleri, fen liseleri, anadolu güzel sanatlar liseleri ve aynı seviyede benzeri diğer okulların eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek,

MADDE 27. – 3797 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 2. – Çok programlı liselerin açılması, eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili iş ve işlemlerin hangi genel müdürlük tarafından yürütüleceği, ilgili Müsteşar yardımcısının başkanlığında, Orta Öğretim Genel Müdürü, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürü ve Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürü ile Din Öğretimi Genel Müdürünün katılımı ile oluşan bir komisyon tarafından kararlaştırılır. Mevcut çok programlı liseler belirlenen genel müdürlüğe bağlanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunla ilgili yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde çıkarılır. Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler çıkarılıncaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

MADDE 28. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
61	90	21
66	116	92
68	128	717:737,737:752,827:850

I- Gerekçeli 711 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 128 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Milli Eğitim, Gençlik ve Spor, Esas Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/841